

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål

Lovforslagets formål er at give mulighed for, at indenrigs- og sundhedsministeren kan regulere anlægsvirksomheden i kommuner og amtskommuner samt HUR og HS, hvor samfundsøkonomiske årsager og udviklingen i den kommunale økonomi giver behov for dette. Aktuelt kan strukturelle forhold i den kommunale sektor begrunde, at den kommunale anlægsvirksomhed bør underkastes en bredere samfundsøkonomisk vurdering. Ud fra tilsvarende hensyn skal der gives mulighed for, at indenrigs- og sundhedsministeren kan regulere leje- og leasingaftaler, der kan sidestilles med kommunal anlægsvirksomhed.

Således vil der i forbindelse med en kommende reform af den offentlige sektors struktur og opgavefordeling være en implementeringsperiode, som indebærer en risiko for uhensigtsmæssig anlægsvirksomhed mv. i kommunalt og amtskommunalt regi.

Der er således under de aktuelle omstændigheder risiko for, at kommuner og amtskommuner forud for gennemførelsen af en strukturreform ikke i tilstrækkeligt omfang vil indregne de økonomiske konsekvenser i afvejningen af, hvorvidt anlægsvirksomhed mv. skal iværksættes. Det skyldes, at både anlægs- og eventuelle afledte driftsudgifter i et vist omfang kan tænkes overvæltet på andre end den pågældende kommunes eller amtskommunes borgere efter en strukturreform.

Regeringen tillægger det i den forbindelse afgørende betydning, at der i perioden op til en reform af den kommunale struktur ikke gennemføres uhensigtsmæssige investeringer. Med henblik herpå og for at sikre, at den kommunale og amtskommunale anlægsvirksomhed i 2004 stabiliseres på et niveau svarende til budgetterne for 2004, afløses den nuværende overvågning af primærkommunale bygge- og anlægsprojekter med øjeblikkelig virkning af en ordning, hvorefter visse nærmere bestemte anlægsudgifter skal forelægges for indenrigs- og sundhedsministeren til godkendelse inden iværksættelse.

Ordningen vil blive nærmere fastlagt via en af indenrigs- og sundhedsministeren udstedt bekendtgørelse. Godkendelsesordningen vil gælde for bindende aftaler om anlægsvirksomhed over mindstegrænsen, som indgås den 24. marts 2004 eller senere.

For indgåelse af visse nærmere bestemte leje- og leasingaftaler, der kan sidestilles med kommunal anlægsvirksomhed, vil der ligeledes blive krævet forudgående godkendelse, medmindre leje- eller leasingudgiften, herunder eventuelle deponeringskrav, var medtaget på budgettet for 2004. Ved udformningen af reglerne skal der tages højde for, at der i kommunerne indgås et meget stort antal mindre leje- og leasingaftaler. Bemyndigelsen omfatter navnlig de større leje- og leasingaftaler og/eller langtløbende aftaler.

Regeringen vil senere overveje, hvordan styringen mest hensigtsmæssigt kan tilrettelægges for 2005 og frem til en ny struktur træder i kraft.

Det bemærkes, at der i § 103 i lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. er hjemmel til at regulere bygge- og anlægsvirksomhed. Efter denne bestemmelse kan økonomi- og erhvervsministeren med henblik på en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af boligbyggeriet og den øvrige bygge- og anlægsvirksomhed ud fra samfundsøkonomiske hensyn, herunder byggebehov og byggekapacitet, træffe bestemmelse om regulering af bygge- og anlægsvirksomheden, herunder fastsætte tidsfrister for påbegyndelse og gennemførelse af byggeri. Bestemmelsen finder således anvendelse på støttet byggeri, statsbyggeri- og anlæg, kommunalt byggeri og anlæg, herunder byggeri og anlæg i regi af kommunale fællesskaber, privat byggeri og anlæg, såvel boliger som erhverv. Bestemmelsen har typisk fundet anvendelse hvor samfundsøkonomiske hensyn, herunder flaskehalse i bygge- og anlægssektoren, har gjort det nødvendigt. Med forslaget tilsigtes ikke ændringer i anvendelsesområdet for almenboliglovens § 103.

Det foreliggende lovforslag har til formål at sikre de samfundsøkonomiske og kommunaløkonomiske konsekvenser af bl.a. en kommende strukturreform. Derfor omfatter forslaget også mulighed for at regule-